

μένον, ἀλλ' ὁ καθὼς πλησιάσας μὲ γλυκὺ μείδιον εἰς τὰ χεῖλη τὸν ἐνεθάρρυνε, καὶ ἐζήτησε νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Ἐνόησε τότε ὁ Κύρ Δούκας τὸν σκοπὸν τῆς νυκτερινῆς ἐπισκέψεως, διότι εἶχε μάθει τὰ καθέκαστα τῆς προηγηθείσης κατ' οἶκον ἐρεύνης, καὶ παραλαβὴν τὸν ξένον τοῦ μετὰ χαρᾶς καὶ ἐλπίδος, τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην καὶ ἐκλείσθησαν ἐν αὐτῇ.

Δὲν γνωρίζομεν καὶ οὐδεὶς ἔμαθε ποτὲ τί ἐλέγχθη ἢ ἐπράχθη ἐν τῷ ταμείῳ τῆς σοφίας τὴν ὥραν ἐκεῖνην. Συμπερασμοὺς μόνον ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑπέθεσαν ὅτι οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς, καὶ μάλιστα ὁ Ξενοφῶν, ἔγιναν ὑπόθεσις ζωηρᾶς συζητήσεως. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι μετὰ μακρὰν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ διατριβὴν ἐξῆλθον ὡς δύο παλαιοὶ φίλοι, κρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν καὶ διαλεγόμενοι ἐν εὐθυμίᾳ. Παρητηρήθη μάλιστα ὅτι ὁ καθὼς κατέφυγεν εἰς τὴν βοήθειαν τῶν σχολίων διὰ νὰ καταβῇ τὴν κλίμακα· ὁ δὲ Κύρ Δούκας εἰσέλθων εἰς τὸ δωμάτιόν του ἔλαβε καὶ ἔκρυπεν ἐντὸς τῶν θυλακίων τοῦ ὄσον χρυσίον ἠδυνήθη. Οὕτως ἐξῆλθον καὶ οἱ δύο τῆς οἰκίας ἄνευ φανοῦ, καὶ ὁ μὲν καθὼς διηυθύνθη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ συναδέλφου τοῦ διοικητοῦ, ὁ δὲ Κύρ Δούκας εἰς τὴν τοῦ ἀρχιερέως.

Ὁ ἀρχιερεὺς ἔμενον ἄγρυπνος, πλήρης ἀνησυχίας διὰ τὴν τύχην τοῦ Κύρ Ἀργύρη καὶ αὐτοῦ τοῦ Κύρ Δούκα, δύο σημαντικῶν τοῦ ποιμνίου τοῦ προβάτων· ὅτε δὲ προσῆλθεν ὁ Κύρ Δούκας, τὸν ἐδέχθη προθύμως. Ὁ Κύρ Δούκας ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν πνευματικῶ τῷ τρόπῳ, πῶς, βοηθείᾳ τῶν συγγραφέων τῆς βιβλιοθήκης, κατώρθωσε νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ καθὼς αἰσθήματα δικαιοσύνης καὶ οἴκτου πρὸς τὸν ἀδίκως βασανιζόμενον Κύρ Ἀργύρη, καθὼς καὶ τίνα μέσα συνεβούλευσεν ὁ καθὼς νὰ μεταχειρισθῶσιν, ὅπως τὰ αὐτὰ αἰσθήματα εἰσέλθωσιν καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ διοικητοῦ.

«Οὗτος ἦτον ὁ μόνος τρόπος, εἶπεν ὁ ἀρχιερεὺς, νὰ σωθῆτε ἐκεῖνος μὲν ἀπὸ ἀδίκου θανάτου, σὺ δὲ ἀπὸ τῆς οἴδης πόνου βασιάνου. Ἡ βιβλιοθήκη ἔκαμε τὸ κακὸν καὶ αὐτὴ τὸ θεραπεύει. Ἄν ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα ἐξακολουθήσετε τὴν ἐν αὐτῇ διατριβὴν, ἢ ἐπελευσομένη δυστυχία θέλει εἶσθαι ἀδιόρθωτος».

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ Κύρ Δούκας συνετρίβη μέχρι δακρύων. Ὁ ἀρχιερεὺς εἶδε μετὰ τινος δυσπιστίας τὰ δάκρυα, ἀλλ' ἠχῆθη καλὸν τέλος, καὶ καλέσας δύο ἱερεῖς παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς ὄσον ὁ Κύρ Δούκας ἔφερε χρυσίον, τοὺς ὠδήγησε πῶς νὰ προσφερθῶσιν καὶ τοὺς ἐπεμψε πρὸς τὸν διοικητὴν.

Ὁ διοικητὴς, παρειασμένον ὑπὸ τοῦ καθὼς, ἐδέχθη εὐμενῶς τοὺς ἀπεσταλμένους καὶ ἦν ἐκόμεζαν ὑπὲρ τοῦ ὑποδίκου ἀπολογίαν. Προσποιηθεὶς δὲ ὦραν τινὰ ὅτι ἐσκέπτετο, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὅτι παραβλέπει πρὸς χάριν τοῦ φίλου τοῦ

ἀρχιερέως, καὶ διέταξε ν' ἀπολυθῇ ἀμέσως τῆς εἰρκτῆς ὁ Κύρ Ἀργύρης.

Ὁ διοικητὴς ἐνήργησε, βλέπετε, ἄνευ οὐδεμιάς εἰδοποιήσεως τῶν προϋχόντων Ὁθωμανῶν, τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν δίκην, ἀλλ' ὅλα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀπλότητα τῆς τουρκικῆς δικονομίας, ἣτις ἐπιτρέπει εἰς τὸν πρῶτον ἄρχοντα νὰ πράττη κατὰ βούλησιν ἄνευ ὀχληρῶν διατυπώσεων.

Οἱ ὑπηρετῆται τῆς ἐξουσίας ἔσπευσαν νὰ ἐκπληρώσωσιν τὴν διαταγὴν μὲ ὅσῃ προθυμίᾳ εἶχαν ἐκτελέσει τὸ πρῶτὴ τὴν τῶν ραβδιμαῶν. Εἰς ταύτην ἐπροθυμοῦντο ὑπὸ ζήλου νὰ βασανίσωσι χριστιανόν, εἰς δὲ τὴν λύτρωσίν του ἔμελλαν ν' ἀνταμειφθῶσι διὰ πλουσίας δωρεᾶς.

Ὅτε ὁ γέρον Κύρ Ἀργύρης εὐρέθη ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκογενείας του, σύζυγος καὶ τέκνα ἐχύθησαν εἰς τὸν λαϊμὸν τοῦ καὶ τὸν ἠσπάζοντο κλαίοντες. Ἐκλαίει δὲ καὶ αὐτὸς, ἀναλογιζόμενος οἷον διέτρεξε κίνδυνον καὶ εὐχαριστῶν τὸν Θεὸν ὅτι τὸν ἔσωσεν. Κανείς δὲν ἀνέφερε περὶ τῆς ἐπαράτου βιβλιοθήκης, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς συμφορᾶς· μόνη ἢ μικρὰ τοῦ θυγάτηρ προσφέρουσα εἰς αὐτὸν τὸ μικρὸν της Εὐαγγέλιον· ἰδοῦ, τὸν εἶπε, πάτερ μου· ἐδῶ ν' ἀναγινώσκῃς εἰς τὸ ἐξῆς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν καὶ νὰ μὴ πατήσῃς πλέον εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

Ἡ συμβουλὴ τοῦ ἀθώου κορασίου διεπέρασε τὴν καρδίαν τοῦ ἀφρονος γέροντος· ὑπεσχέθη νὰ μὴ ἐμβῇ εἰς τὴν βιβλιοθήκην πλέον, καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἐτήρησε τὸν λόγον του. Τὸ παράδειγμα τοῦ ἐμμήθη ὁ Κύρ Δούκας, ὅχι βεβαίως ὑπὸ ἀρετῆς, ἀλλὰ διότι μόνος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ δὲν εὕρισκε πλέον τὸ θέλημα, ὅπερ πρὶν τὸν εἶλκε. Τοιοῦτοτρόπως ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ βιβλιοθήκη ἔμεινεν ἔρημος, ὁ κοινορτὸς ἐσκέπασε τὰ ὠραῖα βιβλία, πολλὰ τῶν συγγραμμάτων διεσκορπίσθησαν ὡς τὰ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ τὸ πολύκροτον αὐτὴ ἴδρυμα ἐξηλείφθη βαθμηδὸν καὶ ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων. Μόνος ὁ καθὼς τὸ ἐνεθυμείτο ἐνίοτε, καὶ πέμπων τὸν ὑπῆρέτην του ἐδανείζετο ἀποσπάσματα τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφῶντος. Ὅτε ἐτελείωσαν καὶ αὐτὰ, ὁ Κύρ Δούκας ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως κατήγετο ἀπὸ τοῦ Ὁμάρ, τοῦ πυρπολήσαντος, ὡς λέγεται, τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀλεξανδρείας¹. * * *

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Φίλιππος de Girard.

Ἡ τύχη τοῦ ἐφευρέτου τῆς λινοκλωστικῆς εἶναι ἴσως ἔτι θλιβερωτέρα.

Ὁ Φίλιππος de Girard γεννηθεὶς ἐν Λουρμαρὲν (Vaucluse) τὴν 1 Φεβρουαρίου 1775, εἶχε φύσιν ἐξοχὸν καὶ νοῦν εἰς πάντα ἐπιτήδειον καὶ

1. Ἀπὸ τῶν Ἡμερολόγιον τοῦ 1881.

των μαθῶν ὅτι οἱ δανεισταί του εἶχον πωλήσει ἐν Γαλλίᾳ τὰ πατρογονικά τῆς οικογενείας του κτήματα, τὰ ἅποια εἶχεν ὑποθηκεύσει πιστεύσας εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ διατάγματός τοῦ 1810, προσεπάθησε νὰ σώσῃ ἐκ τῆς καταστροφῆς τὴν πατρικὴν τοῦλάχιστον οἰκίαν. Ἐν Πολωνίᾳ ἔγινε δημοτικώτατος καὶ ἐδέχθη τὴν θέσιν τοῦ πρώτου μηχανικοῦ τῶν μεταλλείων τῆς χώρας αὐτῆς, ἀλλ' ἐν τῷ ὄρωθ' ἠνώμασεν ἐπεφυλάξατο ἐαυτῷ τὴν ιδιότητά τοῦ Γάλλου πολίτου. Ὁ Girard ἴδρυσε μέγα κλωστήριον, περὶ τὸ ὅποιον ἐκτίσθη μικρὰ πόλις κληθεῖσα Γιραρδόβα, ἀνεδείχθη δὲ καὶ δι' ἄλλων ὠφελίμων ἐφευρέσεων, ἐπινοήσας μεταξὺ ἄλλων μηχανήματα πρὸς ἐκθλιψιν καὶ ἐξάτμισιν τοῦ ζωμοῦ τῶν τευτλίδων καὶ νέον ὑδραυλικὸν τροχὸν πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν καταρράκτων. Ἐτελειοποίησε πρὸς τούτοις τὴν μεταλλουργίαν τοῦ ψευδαργύρου, κατεσκεύασεν εἰς τὸ μέτωπον τοῦ καταστήματος τῆς Τραπέζης ἐν Βαρσοβίᾳ καταγραφικὸν θερμομέτρον, συνέστησεν εἰς τὸ ἀπτεροσκοπεῖον καταγραφικὸν μετεωρογράφον, ἐφευρε μηχανήματα πρὸς κατασκευὴν κοπῶν (crosses) καὶ ἔτερον πρὸς τὸρνευσιν στρογγύλων σωμάτων μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, σίγημα πρὸς θέρμανσιν τοῦ ἀέρος ἐν ταῖς ὑψηλαῖς καμίνοις, μεγάλας ἀτμομηχανὰς ἄνευ ρυθμιμέτρου, μηχανὴν λούσαν ἐξισώσεις, μηχανὰς πρὸς διακτένισιν καὶ κλώσιν τοῦ στυπίου, δυναμόμετρον καταγραφικόν, μηχανὰς πρὸς κατασκευὴν κερμάτων, μηχανὰς πρὸς κατασκευὴν μεταλλικῶν συρμάτων.

Τῷ 1844 ὁ Girard, ὅστις εἶχε μείνει πτωχὸς, ἐπανέκαμψεν εἰς Γαλλίαν. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν εἶχε δημοσιεύσει πονημάτιον, ἐν ᾧ διεξεδίκει τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἵπόμνημα πρὸς τὸν βασιλέα, τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τὰς βουλὰς περὶ τῆς προτεραιότητος τῆς Γαλλίας ὡς πρὸς τὴν ἐφεύρεσιν τῆς λινοκλωστικῆς μηχανῆς».

«Ἀντιποιοῦμαι, ἔλεγεν, ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην, ἣν ἄπαντα τὰ κατὰ τῆς Εὐρώπης, ἐκτός τῆς Γαλλίας, ἀποδίδουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς ἐμέ».

Τῷ 1842 ἡ ἐπὶ τῆς ἐμφυχώσεως Ἑταιρία ἀπεφάσισε τέλος νὰ κηρύξῃ τὴν ἀλήθειαν τῷ 1844 κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις γενομένην βιομηχανικὴν ἔκθεσιν ἐθαυμάσθη ἡ ξαντικὴ μηχανὴ τοῦ Girard.

Ἄλλ' ὁ δυσυχὴς ἐφευρέτης ἦτο τότε ἐξήκοντα ἐννέα ἐτῶν γέρον, καὶ ἔζη ἐκ συντάξεως χορηγούμενης αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, καὶ ἐξ ὀλίγων χιλιάδων φράγκων, ἧς παρὰ τῆς Ἑταιρίας τῶν ἐφευρετῶν δικὴν ἐλεημοσύνης ἔλαβεν, ἀπέθανε δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ματαίως προσπαθίσάντων τῶν φίλων του νὰ δοθῇ αὐτῷ τὸ παράσημον τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς.

Τῷ 1849 ἐκηρύχθησαν ἐπίσημως τὰ δικαιώ-

ματα τοῦ Girard, πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἀποθανόντος. Τῷ 1853 ἔθνηκ' ἀμοιβὴ ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ψηφισθεῖσα, ἀπενεμήθη εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ μεγάλου ἐφευρέτου. Ἄλλ' ὁποῖος ἐμπαιγμός! Ὁ Ιωσήφ de Girard, πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου, ἦτο τότε ἐνενήκοντα δύο ἐτῶν καὶ ἀπέθανε τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἄλλος ἀδελφὸς του, ὁ Φρειδερίκος, εἶχεν ἀποθάνει πρὸ αὐτοῦ.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΥΤΟΡ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Φίλη τις ἔλεγε στεναζούσα πρὸς τὴν Σοφίαν Ἄρνού ὅτι πλησιάζει πρὸς τὰ τριάντα, ἐνῶ εἶχε περισσότερα.

— Παρηγορήσου, ἀπεκρίθη ἡ εὐφυῆς καλλιτέχνης, καθ' ἑκάστην ἀπομακρύνεσαι ἀπ' αὐτά.

Ὁ Θεόδωρος Βαρρὶς^{* *} παρυσίκετο ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν πρώτῃν παράστασιν κωμωδίας πενταπράκτου, ἣτις ἀπετύγχανε φοβερά. Οὔτε χειροκροτήματα, οὔτε ἐπιδοκιμασίαι, οὔτε τίποτε. Μετὰ τὴν δευτέραν πρᾶξιν ὁ Βαρρὶς ἐξέρχεται τοῦ θεάτρου, καὶ διερχόμενος τὸ περιστύλιον συναντᾶται ὑπὸ φίλου τοῦ τινος.

— Ἀναχωρεῖς; τὸν ἠρώτησεν οὗτος.

— Μάλιστα.

— Διὰ τί;

— Φίλε μου, εἶπεν ἐκεῖνος, δὲν ὑπάγω ποτὲ ἔως εἰς τὸ νεκροταφεῖον.

Ἐν συναναστροφῇ^{* *} διεσκέδαζον οἱ παρυσίκετοί μνημονοῦντες οἰσμοὺς.

— Τί εἶσι γυνή; ἠρωτήθη ὁ Ἀλέξανδρος Δυμάς.

— Ἡ γυνὴ εἶνε τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον τοῦ ἀνδρός, διὸ καὶ οὐδέποτε ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῶν συμφωνία.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

^{* *} Ἐν τῇ πολιτικῇ, ὅπως καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ, αἱ τρικυμῖαι διδάσκουσι τὴν φρόνησιν, ἀλλ' ἐν ταῖς τρικυμῖαις ταύταις πνίγονται χιλιάδες, πρὶν μορφωθῆ ἔξ αὐτῶν εἰς καὶ μόνος πρωατής.

^{* *} Ὁ πλούσιος ἀλλὰ φιλάργυρος εἶνε ἐπίσης πτωχὸς, ὅπως καὶ ὁ παρίας, ὅστις διατρίβει ὑπὸ τὴν σκιάν ἀνακτόρων.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εὐκόλως ἀρκεροῦνται αἱ ἐκ κηρίου κηλίδες δι' οἶνοπνεύματος ἢ δι' ὕδατος τῆς Κολωνίας, δι' οὗ βρέχομεν ἀφθόνως τὴν κηλίδα, καὶ ἀποσπῶμεν ἔπειτα τὸ κηρίον μετὰ προσοχῆς. Καθαρὸν ὕδωρ ἀρκεῖ πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς στεαρίνης, μίγματος κηρίου καὶ λίπους, ἐξ ὧν συνίστανται συνήθως τὰ ἐν χρήσει κηρία. Ἀπομένει ὁμως ἐλαφρά τις κηλίς, ἣτις καὶ αὐτὴ ἐξαιλείρεται διὰ τῆς βενζίνης ἢ δι' ἀλκαλίου ἀραιωθέντος δι' ὕδατος.